

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 14.9.2009
COM(2009) 478 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

Jaarverslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening

{SEC(2009) 1182}

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

Jaarverslag over de tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 en over de situatie die het gevolg is van de toepassing van deze verordening

Inleiding

Verordening (EG) nr. 866/2004 van de Raad van 29 april 2004 inzake een regeling op grond van artikel 2 van Protocol nr. 10 van de Toetredingsakte¹ (hierna de “groenelijnverordening” genoemd) is van kracht sinds 1 mei 2004. In deze verordening worden de voorwaarden vastgesteld waaronder de rechtsvoorschriften van de Europese Unie gelden ten aanzien van het verkeer van personen, goederen en diensten waarbij de lijn wordt overschreden tussen de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus feitelijk het gezag uitoefent en de gebieden waarover zij niet feitelijk het gezag uitoefent.

Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 mei 2008 tot en met 30 april 2009.

1. WIJZIGINGEN IN DE GROENELIJNVERORDENING

Op 16 juni 2008 keurde de Raad een verordening goed tot wijziging van de groenelijnverordening teneinde de handel op het eiland Cyprus verder te vergemakkelijken².

De verordening tot wijziging voorzag in een algemene opheffing van de rechten op landbouwproducten van oorsprong uit het noordelijke deel van Cyprus bij het overschrijden van de groene lijn. Verder werd de maximale totale waarde van de goederen die deel uitmaken van de persoonlijke bagage van personen die de groene lijn passeren, verhoogd van 135 euro tot 260 euro, om de economische ontwikkeling van de Turks-Cypriotische gemeenschap te stimuleren. Tot 260 euro mogen goederen nu vrij van invoerrechten, accijns en andere heffingen over de groene lijn worden binnengebracht in de door de regering van de Republiek Cyprus gecontroleerde gebieden of het soevereine gebied van de Britse militaire basis³. Deze regel is niet van toepassing op sigaretten en alcohol, waarvoor de maximale hoeveelheden zijn vastgesteld in artikel 6, lid 2, van de groenelijnverordening. Ten slotte omvatten de wijzigingen transparante regels voor het tijdelijke binnenbrengen van goederen (maximaal zes maanden) uit het noordelijke deel van Cyprus naar de door de regering gecontroleerde gebieden of het soevereine gebied van de Britse militaire basis.

De wijzigingen aan de groenelijnverordening werden zonder problemen ten uitvoer gelegd. Zij hebben echter niet geleid tot een noemenswaardige toename van de handel in de betrokken producten of van de verlening van diensten door Turks-Cyprioten over de groene lijn.

---

¹ PB L 161 van 30.4.2004, blz. 128. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 587/2008 van de Raad (PB L 163 van 24.6.2008, blz. 1).

² PB L 163 van 24.6.2008, blz. 1. Verordening (EG) nr. 587/2008 van de Raad van 16 juni 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 866/2004.

³ “UK Sovereign Base Area”.

Wat het tijdelijke binnenbrengen van goederen betreft, bestaat sinds 1 november 2008 nationale regelgeving in Cyprus (in de vorm van een circulaire van de douaneoverheid, geïnspireerd op de regelgeving van het soevereine gebied van de Britse militaire basis). Sindsdien werden in totaal 73 gevallen geregistreerd; 27 gevallen betroffen goederen die hersteld moesten worden, 14 gevallen goederen voor tentoonstellingsdoeleinden en één geval betrof professionele uitrusting. Daarnaast betroffen 31 gevallen in andere landen geregistreerde transportmiddelen van personen die de door de regering gecontroleerde gebieden waren binnengekomen via een haven in het noordelijke deel van Cyprus en die te kennen gaven voor minder dan zes maanden in de door de regering gecontroleerde gebieden te willen verblijven. Tot dusver is voor het tijdelijke binnenbrengen geen garantie vereist.

2. UITVOERINGSMAATREGELEN

Op 21 januari 2009 nam de Commissie een besluit aan inzake de benoeming van aanvullende fytosanitaire deskundigen die controles moeten verrichten in de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering niet feitelijk het gezag uitoefent (zie hieronder punt 4.6).

3. PERSONENVERKEER

3.1. Verkeer aan toegestane doorgangsposten

De verordening biedt een stabiel juridisch kader voor het vrije verkeer van Cyprioten, andere EU-burgers en burgers van derde landen die de groene lijn passeren aan de toegestane doorgangsposten. Volgens de beschikbare gegevens van de Republiek Cyprus staken tijdens de verslagperiode 730.310 Grieks-Cyprioten (vorig jaar: 633.163) in 193.909 voertuigen (vorig jaar 426.990)⁴ over van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus; daarnaast staken 1.287.126 Turks-Cyprioten (vorig jaar: 1.162.739) in 451.334 voertuigen (vorig jaar: 602.992) over van het noordelijke deel van Cyprus naar de door de regering gecontroleerde gebieden⁵. Volgens gegevens van de Republiek Cyprus staken tijdens de verslagperiode nog eens 739.097 niet-Cypriotische EU-burgers en onderdanen van derde landen de groene lijn over (de cijfers voor het jaar daarvoor zijn niet beschikbaar).

Deze cijfers hebben geen betrekking op personen en voertuigen die de groene lijn zijn overgestoken via de doorgangsposten *Pergamos* en *Strovilia*, die onder het gezag van het soevereine gebied van de Britse militaire basis vallen. De autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis houden geen gedetailleerde statistieken bij voor deze doorgangsposten. De autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis ramen de gemiddelde jaarlijkse cijfers voor deze verslagperiode als volgt: 94.000 Grieks-

---

⁴ Volgens statistieken die door de Republiek Cyprus zijn verstrekt, bedroeg de gemiddelde maandelijks stroom van Grieks-Cypriotische voertuigen naar het noordelijke deel van Cyprus tot november 2007 50 à 60.000; daarna viel het gemiddelde scherp terug tot ongeveer een derde (15 à 20.000 voertuigen) en bleef daarna op dat lage niveau, inclusief tijdens deze verslagperiode. Deze terugval is hoofdzakelijk te verklaren door het feit dat de voertuigen die aan de doorgangsposten *Pergamos* en *Strovilia* oversteken (die beide onder het gezag van het soevereine gebied van de Britse militaire basis vallen) sinds november 2007 niet meer in de verstrekte statistieken zijn opgenomen.

⁵ De autoriteiten van de Republiek Cyprus houden geen bestanden bij van het aantal Grieks-Cyprioten dat terugkeert naar de door de regering gecontroleerde gebieden of het aantal Turks-Cyprioten dat terugkeert naar het noordelijke deel van Cyprus (zie bijlage VII).

Cyprioten die overstaken naar het noordelijke deel van Cyprus; 243.000 Turks-Cyprioten die het soevereine gebied van de Britse militaire basis naar *Strovilia* overstaken; 34.000 Grieks-Cyprioten die overstaken naar het noordelijke deel van Cyprus; 168.000 Turks-Cyprioten die het soevereine gebied van de Britse militaire basis naar *Pergamos* overstaken⁶.

Het aantal personeelsleden van de politie van Cyprus dat werkzaam is op de doorgangsposten zelf, is licht gedaald van 67 (2008) naar 63 (2009).

Er zijn geen ernstige incidenten gerapporteerd wat betreft de dagelijkse passages van personen op de doorgangsposten.

3.2. Illegale migratie via de groene lijn

Het grote aantal burgers van derde landen dat de groene lijn illegaal passeert, blijft reden tot ernstige bezorgdheid. Gegevens van de Republiek Cyprus wijzen erop dat het totale aantal aangehouden illegale immigranten in vergelijking met het recordcijfer van vorig jaar tijdens de verslagperiode licht is gedaald (van 5.844 naar 5.560) – Bijlage IV.

Volgens berichten van de politie van Cyprus kwamen van dit totaal van 5.560 illegale immigranten slechts 35 rechtstreeks naar de door de regering gecontroleerde gebieden, en 5.525 via de groene lijn. Van deze 5.525 illegale immigranten werden er 5.347 aangehouden door de politie van Cyprus en 178 door de politie van het soevereine gebied van de Britse militaire basis en daarna overgedragen aan de politie van Cyprus. Volgens de politie van Cyprus stamden de illegale immigranten hoofdzakelijk uit de volgende landen: Syrië (48%), Iran (9%), de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook (9%). Vele onderdanen van derde landen die illegaal binnenkomen, dienen in een later stadium een asielaanvraag in (2.226 op 5.560). Daarnaast is een groot aantal illegale immigranten daarna vrijwillig vertrokken (2.415 tegenover 1.509 vorig jaar)⁷.

De controle door de politie van Cyprus van de toegangsrouten naar de door de regering gecontroleerde gebieden is gebaseerd op dezelfde criteria als de voorbije jaren⁸, voornamelijk documenten en verklaringen door de immigranten zelf.

Wat documenten betreft, had volgens verontrustende cijfers van de politie van Cyprus 65% (vorig jaar 47%) van die illegale immigranten welke de door de regering gecontroleerde gebieden via de groene lijn zijn binnengekomen (3.486 van de 5.347) een Turks of Turks-Cypriotisch in- of -uitreisstempel (36% respectievelijk 28%⁹), een door Turkije afgegeven visum, dat ook geldig is voor het noordelijke deel van Cyprus (1%), of een “visum” of “verblijfsvergunning” van de “TRNC” (0,2%) in zijn paspoort¹⁰.

Volgens informatie van de autoriteiten van de Republiek Cyprus is van 131 illegale immigranten (voornamelijk Syriërs en Irakezen) vastgesteld dat zij een directe

---

⁶ Volgens informatie van de Turks-Cypriotische gemeenschap zijn in de verslagperiode 645.091 Grieks-Cyprioten in 200.892 voertuigen van de door de regering gecontroleerde gebieden overgestoken naar het noordelijke deel van Cyprus, terwijl 1.708.919 Turks-Cyprioten in 645.303 voertuigen van het noordelijke deel van Cyprus zijn overgestoken naar de door de regering gecontroleerde gebieden.

⁷ Zie bijlage VI.

⁸ Zie in het bijzonder het jaarverslag over de groenelijnerverordening van vorig jaar (mededeling van de Commissie van 27.8.2008, COM(2008) 529 definitief), blz. 4.

⁹ De percentages werden berekend als componenten van het cijfer van 65%.

¹⁰ Zie bijlagen VI en VIII.

ferryverbinding hadden gebruikt van Latakia in Syrië tot Famagusta in het noordelijke deel van Cyprus, om zo een doorreis door Turkije te vermijden. De autoriteiten vermoeden echter dat nog een veel groter aantal illegale immigranten langs deze route komt.

Ettelijke niet-toegestane doorgangsposten in of bij het dorp *Pergamos* (dat gedeeltelijk in het soevereine gebied van de Britse militaire basis en gedeeltelijk in het noordelijke deel van Cyprus ligt), die nog steeds door lokale inwoners en boeren worden gebruikt, zijn bijzonder moeilijk te controleren. In dit verband stelden de autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis de Commissie ervan in kennis dat de Britse politie, douane- en immigratiediensten en militairen nauw blijven samenwerken om illegale migratie te bestrijden. Voorts hebben de douane- en immigratiediensten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis een bijzonder opsporingsteam opgericht en werden er voor de betrokken diensten zeven extra personeelsleden aangeworven; daarnaast wordt er over het algemeen meer gepatrouilleerd (in totaal 2.816 patrouilles tijdens de verslagperiode), werd voorzien in extra opleiding en werden diverse technische hulpmiddelen (met name voor nachtzicht) aangeschaft. De autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis wisselen verder met succes informatie uit en onderhouden een goede samenwerking met beide partijen.

Volgens informatie van de Turks-Cypriotische gemeenschap werden tijdens de verslagperiode 2.713 onderdanen van derde landen niet toegelaten tot het noordelijke deel van Cyprus (1.146 ervan waren afkomstig uit Turkije)¹¹; 582 illegale immigranten werden aangehouden (de meesten afkomstig uit Syrië) en in 564 gevallen werd besloten tot het terugsturen van de betrokkenen (hoewel feitelijk geen enkele uitwijzing werd uitgevoerd).

De Commissie voert een constructieve dialoog met de autoriteiten van de Republiek Cyprus en de autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis op uitvoerend niveau. Er werden een gemeenschappelijke werkvergadering en andere bijeenkomsten gehouden waarbij bijzondere aandacht ging naar de illegale migratie langs de groene lijn.

Bij deze gelegenheid hebben de vertegenwoordigers van de Republiek Cyprus de Commissie geïnformeerd over alle maatregelen die in de verslagperiode zijn genomen. Deze maatregelen omvatten onder meer de goedkeuring door de politie van Cyprus van een vierjarig strategisch plan (2008-2011), waarvan ook de bestrijding van illegale migratie deel uitmaakt, o.a. door: de rekrutering van extra personeel voor lokale politieposten en andere politiediensten die langs de groene lijn patrouilleren¹², de voortdurende aanwezigheid van een speciale politieploeg in de kwetsbare zone van de dorpen *Pergamos* en *Pyla*, de ondertekening van een memorandum van overeenstemming door de politie van Cyprus en de nationale garde van Cyprus in april 2009 met het oog op nauwere samenwerking, en het gebruik van twee helikopters¹³ voor de controle van de groene lijn.

Zowel de Republiek Cyprus als het soevereine gebied van de Britse militaire basis versterkten hun toezicht op de groene lijn tijdens de verslagperiode. De Republiek Cyprus blijft echter voorzichtig met het nemen van maatregelen die er mogelijk toe leiden dat deze groene lijn

---

¹¹ Slechts 17 daarvan aan de doorgangsposten langs de groene lijn.

¹² In totaal bedroeg het aantal manuren ten minste 129 per dag (vorig jaar: 110) voor patrouilles tussen de doorgangsposten aan de groene lijn. Hierbij waren in totaal 328 politiefunctionarissen betrokken (vorig jaar: 241, de stijging is ten dele te wijten aan strengere rapportageverplichtingen). Daarnaast voeren andere politiediensten speciale operaties uit alsook regelmatige en willekeurige patrouilles.

¹³ Tijdens de verslagperiode hebben twee helikopters (vorig jaar: 1) in totaal gedurende 100 uur patrouillevluchten (vorig jaar: 90) uitgevoerd langs de groene lijn.

gaat lijken op een buitengrens. Tijdens de verslagperiode greep geen directe uitwisseling van informatie plaats tussen de Grieks-Cypriotische en Turks-Cypriotische gemeenschap. Binnen het kader van het technische comité van beide gemeenschappen inzake misdaad en strafrechtelijke zaken (dat opereert onder auspiciën van de VN) zijn de leiders van beide gemeenschappen echter wel principieel overeengekomen een eenheid op te richten voor de uitwisseling van informatie.

De controle aan de doorgangsposten wordt als doeltreffend geëvalueerd. Gezien de nog steeds zorgwekkend hoge aantallen illegale immigranten is de Commissie evenwel van mening dat versterkt surveilleren aan de groene lijn tussen de doorgangsposten in belangrijke mate zal bijdragen tot een oplossing van het probleem van de illegale migratie naar de EU. Dit surveilleren wordt overeenkomstig artikel 3 van de groenelijnverordening uitgevoerd door de Republiek Cyprus en overeenkomstig artikel 2, lid 5, van diezelfde verordening door de autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis. Contacten tussen de twee gemeenschappen mogen niet worden verhinderd.

4. GOEDERENVERKEER

4.1. Waarde van de handel

Overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie¹⁴, heeft de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel maandelijks gegevens verstrekt over soort, precieze hoeveelheid en waarde van alle goederen waarvoor door de Kamer begeleidende documenten zijn afgegeven.

De autoriteiten van de Republiek Cyprus hebben daarnaast de Commissie maandelijkse rapporten doen toekomen over soort, hoeveelheid en waarde van alle goederen die de groene lijn passeren. Die verslagen hadden mede betrekking op goederen die de door de regering gecontroleerde gebieden binnenkwamen via de doorgangsposten *Pergamos* en *Strovilia*, die onder het gezag van het soevereine gebied van de Britse militaire basis vallen.

Volgens rapporten van de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel bedroeg de totale waarde van de goederen waarvoor in de verslagperiode begeleidende documenten waren afgegeven, 8.573.421 euro, terwijl de waarde van de feitelijk verhandelde goederen circa 5.471.465 euro¹⁵ bedroeg.

Vergeleken met de vorige verslagperiode is sprake van een toename van de totale waarde van de goederen die de groene lijn passeren. Volgens de rapporten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn verstrekt, is de totale waarde van de goederen die de groene lijn feitelijk zijn gepasseerd, met bijna een derde gestegen: 6.111.030 euro, ten opzichte van 4.473.408 euro in de vorige verslagperiode. Opgemerkt moet worden dat opnieuw bijna 30% voor rekening kwam van de handel in aardappelen en dat dit de belangrijkste component is van de stijging van het handelsverkeer via de groene lijn.

In oktober 2008 bedroeg de totale waarde van de goederen die de groene lijn passeerden ruim 830.000 euro. Dit is de hoogste geregistreerde waarde sinds de inwerkingtreding van de

---

¹⁴ Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

¹⁵ Zie bijlagen I, II en III.

groenelijnverordening. De voornaamste component waren de aardappelen, die een waarde vertegenwoordigden van meer dan 450.000 euro.

De handel langs de groene lijn is als percentage van de totale handel van de Turks-Cypriotische gemeenschap gestadig toegenomen, waarbij in 2008 een recordniveau van haast 12% werd gehaald.

Hoewel dit niet onder de groenelijnverordening valt, kan er toch op worden gewezen dat de handel van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus volgens cijfers van de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus in de verslagperiode een waarde vertegenwoordigde van 1.095.060 euro, ten opzichte van 1.015.340 euro in de vorige verslagperiode. Het handelsverkeer van de door de regering gecontroleerde gebieden naar het noordelijke deel van Cyprus is derhalve ongeveer identiek gebleven en bedraagt ongeveer een zesde van het handelsverkeer in de andere richting (in de vorige verslagperiode bedroeg dit nog ongeveer een kwart)¹⁶.

De Turks-Cypriotische gemeenschap past nog steeds een handelsstelsel toe dat eigenlijk de beperkingen van de groenelijnverordening “weerspiegelt”. De wijzigingen van de groenelijnverordening van 2008 wat betreft de verhoging van de belastingvrije faciliteiten voor reizigers van 135 euro tot 260 euro worden echter niet volledig weerspiegeld (zie punt 1). Het Turks-Cypriotische handelsstelsel wordt niet steeds consequent toegepast, waardoor het moeilijk is duurzame handelsrelaties te ontwikkelen. De Turks-Cypriotische partij erkent openlijk dat de bescherming van de lokale economie hiervoor de voornaamste reden is. Ettelijke Turks-Cypriotische aardappelboeren mochten bijvoorbeeld in de zomer van 2008 geen pootaardappelen langs de groene lijn binnenbrengen in het noordelijke deel van Cyprus. Dit probleem was echter niet van dien aard dat het een belangrijke impact zou hebben op de aardappelproductie aldaar.

4.2. Soort goederen

Uit de cijfers over de soorten verhandelde goederen blijkt dat weinig nieuwe producten de groene lijn passeren naar de door de regering gecontroleerde gebieden, het belangrijkste ervan is verse vis. Zoals in de vorige verslagperiode vormden groenten het hoofdaandeel van verhandelde goederen, dit jaar gevolgd door bouwmaterialen en steenproducten¹⁷.

De handel waarbij de groene lijn werd overschreden, was in de verslagperiode op één uitzondering na uitsluitend bestemd voor het eiland zelf. In mei 2008 passeerden bodem- en waterstalen (zonder commerciële waarde) de groene lijn en werden voor onderzoek naar Duitsland overgevlogen. Er blijft echter de verdenking bestaan (zoals gemeld aan de Commissie door de onafhankelijke fytosanitaire deskundigen) dat Turks-Cypriotische aardappelen, die oorspronkelijk waren gedeclareerd als zijnde bestemd voor consumptie in Cyprus, in de door de regering gecontroleerde gebieden opnieuw werden verpakt en in het buitenland verkocht.

---

¹⁶ Uit statistieken van het kredietkaartgebruik blijkt evenwel dat de Turks-Cyprioten enkele miljoenen euro hebben uitgegeven (en steeds meer) in supermarkten en andere winkels in de door de regering gecontroleerde gebieden. Dit wordt niet weerspiegeld in de officiële groenelijnstatistieken.

¹⁷ Zie bijlagen IV en V.

4.3. Onregelmatigheden

Sinds mei 2008 werden door de autoriteiten van de Republiek Cyprus acht gevallen van onregelmatigheden gemeld (voor een handelswaarde van in totaal 7.166 euro) waarin de goederen de groene lijn niet mochten passeren. In drie gevallen werd verse vis in beslag genomen en vernietigd aangezien de veterinaire autoriteiten van Cyprus van oordeel waren dat deze ladingen niet aan de normen voor voedselveiligheid beantwoordden (totale gemelde handelswaarde 2.137 euro). Andere redenen voor het weigeren van goederen waren onder meer: producten die naar verluidt niet volgens de vereisten waren gemerkt (bv. bouwmaterialen en kabels), risico van overdraagbare ziekten (wijnbladeren) en het verbod op de handel in citroen, eucalyptus en pijnhout.

Voorts heeft de Commissie op grond van een geïdentificeerd risico van overdracht van mond- en klauwzeer in april 2009 verboden dat hooi en stro over de groene lijn gebracht worden.

In april 2009 beweerden een aantal leden van het parlement van de Republiek Cyprus tijdens een debat dat de groenelijnverordening werd misbruikt om producten uit Turkije in te voeren. De relevante autoriteiten van de Republiek Cyprus onderzoeken deze kwestie. De Commissie heeft geen kennis van bevestigde gevallen van onregelmatigheden, noch in het kader van de maandelijkse verslagen aan de Commissie, noch via andere officiële kanalen.

4.4. Positieve ontwikkelingen inzake het goederenverkeer

Tijdens de verslagperiode waren er positieve ontwikkelingen doordat een aantal belemmeringen die de handel langs de groene lijn hinderden, werden opgeheven. Deze ontwikkelingen omvatten:

- In maart 2009 verklaarden de leiders van de Grieks-Cypriotische en Turks-Cypriotische gemeenschap, naar aanleiding van een vergadering die gezamenlijk was opgezet door de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel en de Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus, eensluidend dat zij de handel langs de groene lijn aanmoedigen¹⁸.
- Tijdens dezelfde gezamenlijke vergadering werd het door UNDP-ACT gefinancierde project “Interdependence” gelanceerd met het oog op meer handel en bedrijfsamenwerking op het eiland, de bevordering van de onderlinge economische afhankelijkheid, de bevordering van de coöperatieve planning en betere kansen voor partnerschappen.
- De voortzetting van de “rondetafelbijeenkomsten” van de drie Kamers van Koophandel (Kamer van Koophandel en Industrie van Cyprus, Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel en de Turkse Kamer van Industrie Cyprus).
- Onder auspiciën van het door USAID gefinancierde project EDGE (“Economic Development and Growth for Enterprises”) werden diverse activiteiten uitgevoerd om de handel langs de groene lijn te vergemakkelijken. Dit omvatte de facilitering van de aanschaf van pootaardappelen en landbouwmachines door de Turks-Cypriotische gemeenschap, gedetailleerde handelsanalyses om verder handelspotentieel te ontdekken, het opzetten en promoten van een interactieve website (“Cyprus Producers' Network”

---

¹⁸ Voor de gemeenschappelijke verklaring, zie: <http://www.ktto.net/interdependence/index.html>.

webportaal) en steun voor de voorbereidende werkzaamheden voor de oprichting van een arbitragemechanisme voor beide gemeenschappen langs de groene lijn.

- De aardappelhandel is verder op hoog niveau probleemloos doorgegaan.

4.5. Resterende belemmeringen en moeilijkheden met betrekking tot het goederenverkeer

Ondanks deze positieve ontwikkelingen, bestaan er nog diverse belemmeringen voor het handelsverkeer via de groene lijn.

Sinds vorig jaar is geen vooruitgang te melden inzake de vervoersproblematiek¹⁹. Turks-Cypriotische commerciële voertuigen, met name vrachtwagens en bussen, kunnen nog steeds niet vrij over het eiland rijden. Een grotere flexibiliteit in dit verband aan beide kanten zou de economische samenwerking verbeteren.

Zoals gemeld aan de Commissie door de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel, is er ook geen vooruitgang te melden met betrekking tot de andere handelsbelemmeringen. Turks-Cypriotische handelaars blijven berichten over moeilijkheden bij de afzet van hun producten aan supermarkten in de door de regering gecontroleerde gebieden en bij het adverteren van hun producten en diensten in de pers in die gebieden. Er schijnt nog steeds een soort psychologische rem te bestaan bij kopers ten zuiden van de groene lijn om Turks-Cypriotische producten te kopen indien deze als zodanig zijn gemarkeerd; dit is in mindere mate het geval indien de producten opnieuw worden verpakt zonder dat hun precieze oorsprong blijkt.^{20, 21} Wat de internationale handelsbeurs van Cyprus van 2009 betreft, was naar verluidt de Turks-Cypriotische deelname uiterst beperkt.

Ten slotte blijft smokkel langs de groene lijn een wijdverspreid verschijnsel (hoewel mogelijk in enigszins mindere mate door de kleinere prijsverschillen). Uit informele commentaren en persberichten²² blijkt nog steeds dat de waarde van smokkelwaren meerdere malen groter is dan die van wettelijke waren. Op basis van de goederen die in beslag zijn genomen door de douanediensten van de Republiek Cyprus en het soevereine gebied van de Britse militaire basis, bestond de smokkelwaar hoofdzakelijk uit sigaretten en andere vormen van tabak; andere smokkelwaar omvatte commerciële hoeveelheden verse vis en slakken.

Het probleem van de smokkel van goederen brengt op de voorgrond dat er nog steeds behoefte is aan effectief toezicht op de groene lijn door de regering van de Republiek Cyprus en de autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis. Daarnaast zouden een strikter toezicht door de autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis op de aard en de hoeveelheid van de goederen die worden geleverd aan de Turks-Cypriotische bevolking van het dorp *Pyla*, dat in de bufferzone gelegen is (artikel 4, lid 10, van de groenelijnverordening), alsook strengere controles van de informele doorgangsposten in of nabij het dorp *Pergamos* wellicht dienstig zijn.

---

¹⁹ Voor een gedetailleerde analyse, zie het vorige jaarverslag over de groenelijnverordening.

²⁰ Voor meer details zie Mete Hatay, Fiona Mullen, Julia Kalimeri, "Intra-island trade in Cyprus – Obstacles, oppositions and psychological barriers", Prio Cyprus Centre 2008.

²¹ Dit wordt ook bevestigd door de onafhankelijke fytosanitaire deskundigen.

²² Zie bijvoorbeeld de verklaringen van de voorzitter van de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel in de Cypriotische pers op 12 en 13 januari 2009.

4.6. Vergemakelijking van de handel

De volgende aanvullende maatregelen zijn genomen om de handel in bepaalde producten te vergemakkelijken:

Aardappelen

Op aardappelen zijn geen rechten van toepassing, maar elke vrachtwagen moet vergezeld gaan van een verslag van fytosanitaire inspectie, door onafhankelijke fytosanitaire deskundigen afgegeven in overeenstemming met bijlage III van Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie²³. Om het handelsverkeer in aardappelen via de groene lijn te vergemakkelijken, heeft de Commissie ervoor gezorgd dat deze deskundigen permanent aanwezig zijn tijdens het voornaamste oogstseizoen.

Vanwege de gestegen vraag naar de diensten van deze deskundigen, heeft de Commissie zeven extra onafhankelijke fytosanitaire deskundigen aangewezen om de aardappelinspecties te helpen uitvoeren.

Citrusvruchten

In oktober 2008 passeerde de allereerste lading citrusvruchten van enige omvang de groene lijn. Daarop volgden diverse ladingen en er is potentieel voor verdere groei.

Honing en vis

De handel in vis ving aan eind juni 2008 en ondanks een aantal aanvankelijke problemen bleek dit initiatief uiteindelijk succesvol. In april 2009 bedroeg de totale waarde van de vis die de groene lijn passeerde ruim 82.000 euro. Onafhankelijke deskundigen uit de lidstaten die door de Commissie zijn aangewezen overeenkomstig bijlage I van Beschikking 2007/330/EG van de Commissie²⁴, inspecteerden verder Turks-Cypriotische vissersvaartuigen.

Door onbevredigende resultaten van de analyse van honingstalen wat betreft de bescherming van de volksgezondheid, kon tijdens de verslagperiode de handel in honing niet van start gaan.

Tomaten en uien

Onafhankelijke deskundigen uit de lidstaten voerden ter plaatse steekproeven uit om de totale oogst van respectievelijk tomaten en uien te bepalen ter ondersteuning van de inspanningen van de Turks-Cypriotische Kamer van Koophandel om de traceerbaarheid en het toezicht te verbeteren.

5. CONCLUSIES

De controle van de groene lijn aan de toegestane doorgangsposten is tevredenstellend.

---

²³ Verordening (EG) nr. 1480/2004 van de Commissie van 10 augustus 2004 (PB L 272 van 20.8.2004, blz. 3).

²⁴ Beschikking 2007/330/EG van de Commissie van 4 mei 2007 (PB L 123 van 12.5.2007, blz. 30).

Zowel de Republiek Cyprus als het soevereine gebied van de Britse militaire basis versterkten hun toezicht op de groene lijn tijdens de verslagperiode. Het aantal onderdanen van derde landen dat illegaal de groene lijn passeert, blijft echter een groot punt van zorg, hoewel het totale aantal aangehouden illegale immigranten licht is achteruitgegaan tijdens de verslagperiode, vergeleken met het recordaantal van het voorbije jaar. De Commissie is van mening dat een verdere verstrenging van het toezicht op de groene lijn tussen de doorgangsposten door de Republiek Cyprus en de autoriteiten van het soevereine gebied van de Britse militaire basis van belang is om het probleem van de illegale migratie aan te pakken. De Republiek Cyprus blijft echter voorzichtig met het nemen van maatregelen die er mogelijk toe leiden dat deze groene lijn gaat lijken op een buitengrens.

Wat betreft de goederen die de groene lijn passeren, wijzen de cijfers, vergeleken met de vorige verslagperiode, opnieuw op een toename van de totale waarde. Volgens de rapporten die door de autoriteiten van de Republiek Cyprus zijn verstrekt, is de totale waarde van de goederen die de groene lijn zijn gepasseerd, met bijna een derde gestegen: 6.111.030 euro, ten opzichte van 4.473.408 euro in de vorige verslagperiode. Ongeveer 30% betrof de handel in aardappelen.

De wijzigingen van de groenelijnverordening van vorig jaar werden vlot omgezet. Zij hebben echter niet geleid tot een noemenswaardige toename van de handel of van de verlening van diensten door Turks-Cyprioten over de groene lijn.

De algemene omvang van het handelsverkeer via de groene lijn blijft vrij beperkt, niet in de laatste plaats vanwege de beperkte werkingssfeer van de verordening. Het aandeel van het handelsverkeer via de groene lijn in het totale Turks-Cypriotische handelsverkeer is echter toegenomen²⁵.

Er waren positieve ontwikkelingen inzake het goederenverkeer. Toch blijven er belemmeringen voor de handel langs de groene lijn bestaan. Turks-Cypriotische commerciële voertuigen, met name vrachtwagens en bussen, kunnen niet vrij over het eiland rijden. Wat andere handelsbelemmeringen betreft, kan daarnaast geen vooruitgang worden gemeld. Tot slot lijkt er nog steeds op grote schaal te worden gesmokkeld via de lijn.

De Commissie heeft verschillende maatregelen genomen om het handelsverkeer via de lijn te vergemakkelijken, met name de handel in aardappelen, citrusvruchten en vis.

De algemene conclusie is dat de groenelijnverordening een werkbare basis blijft vormen voor het verkeer van personen en goederen naar de door de regering gecontroleerde gebieden van de Republiek Cyprus. De Commissie zal de uitvoering van de verordening blijven controleren.

---

²⁵ Tijdens de vijf jaar van de toepassing van de groenelijnverordening, steeg het aandeel van rond 2% tot 10%. In totaal wordt de jaarlijkse waarde van de Turks-Cypriotische export geraamd op 50 miljoen euro.